DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

11. november 2004 *

I de forenede sager C-186/02 P og C-188/02 P,

angående to appeller i henhold til artikel 49 i EF-statutten for Domstolen, iværksat henholdsvis den 15. og den 16. maj 2002,

Ramondín SA, Logroño (Spanien),

og

Ramondín Cápsulas SA, Laguardia (Spanien),

ved abogado J. Lazcano-Iturburu Ayestaran,

appellanter i sag C-186/02 P,

* Processprog: spansk.

Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava ved abogados A. Creus Carreras, B. Uriarte Valiente og M. Bravo-Ferrer Delgado,

appellant i sag C-188/02 P,

de andre parter i appelsagen:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved F. Santaolalla Gadea og J.L. Buendía Sierra, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

støttet af:

Comunidad Autónoma de La Rioja ved abogado J. Criado Gámez,

intervenient i appelsagerne,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne C. Gulmann (refererende dommer), F. Macken og N. Colneric,

generaladvokat: J. Kokott
justitssekretær: ekspeditionssekretær Múgica Arzamendi,

på grundlag af den skriftlige forhandling og, i sag C-188/02 P, efter retsmødet den 11. marts 2004,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. maj 2004,

afsagt følgende

Dom

1 Med deres appelskrifter har Ramondín SA og Ramondín Cápsulas SA samt Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava (herefter »Territorio Histórico de Álava«) nedlagt påstand om ophævelse af dom afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 6. marts 2002 i de forenede sager T-92/00 og T-103/00, Diputación Foral de Álava m.fl. mod Kommissionen (Sml. II, s. 1385, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten frifandt Kommissionen i annullationssøgsmål til prøvelse af Kommissionens beslutning 2000/795/EF af 22. december 1999 om den statsstøtte, Spanien har ydet til fordel for Ramondín SA og Ramondín Cápsulas SA (EFT 2000 L 318, s. 36, herefter »den anfægtede beslutning«).

Retsforskrifter

2 I henhold til det spanske kort over regionalstøtte, som Kommissionen har foreslået (EFT 1996 C 25, s. 3), er støtteloftet i Baskerlandet i Spanien (herefter »Baskerlandet«) på 25% i nettosubventionsækvivalent (NSÆ).

3 Skatteforholdene i Baskerlandet henhører under den økonomiske aftale, der blev gennemført ved den spanske lov nr. 12/1981 af 13. maj 1981, og som senest blev ændret ved lov nr. 38/1997 af 4. august 1997.

4 I henhold til denne aftale kan Diputación Foral de Álava på visse betingelser tilrettelægge den skatteordning, der skal finde anvendelse inden for dens område.

5 Diputación Foral de Álava har med hjemmel i denne aftale gennemført diverse skattebegunstigelser, bl.a. i form af en skattelempelse på 45% af investeringsbeløbet (herefter »skattelempelsen på 45%«) og en nedsættelse af beskatningsgrundlaget for så vidt angår selskabsbeskatningen.

Skattelempelsen på 45%

6 Sjette tillægsbestemmelse til Norma Foral (provinslov) nr. 22/1994 af 20. december 1994 om gennemførelse af Territorio Histórico de Álavas budget for 1995 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* nr. 5 af 13.1.1995) har følgende ordlyd:

»Investeringer i nye materielle anlægsaktiver, som foretages mellem den 1. januar 1995 og den 31. december 1995, og som overstiger 2,5 mia. ESP ifølge afgørelse truffet af Diputación Foral de Álava, indrømmes en skattelempelse på 45% af det investeringsbeløb, som Diputación Foral de Álava fastsætter; skattelempelsen finder anvendelse på det skattepligtige beløb.

Nedsættelser, der på grund af et for lavt skattepligtigt beløb ikke udnyttes, kan anvendes inden for ni år efter det år, hvor Diputación Foral de Álava har truffet den pågældende afgørelse.

I den pågældende afgørelse truffet af Diputación Foral de Álava fastsættes de frister og begrænsninger, der gælder i de enkelte tilfælde.

De fordele, der indrømmes ved denne bestemmelse, er uforenelige med nogen anden form for skattemæssig fordel for samme investering.

Diputación Foral de Álava fastsætter ligeledes varigheden af investeringsproceduren, som kan omfatte investeringer, der har fundet sted i forberedelsesfasen for det projekt, der ligger til grund for investeringerne.«

I - 10660

7 Gyldigheden af denne bestemmelse blev forlænget for 1996 og 1997, og skattelempelsen på 45% blev bevaret i en modificeret udgave for årene 1998 og 1999 ved efterfølgende Normas Forales.

Nedsættelse af beskatningsgrundlaget for så vidt angår selskabsbeskatningen

8 Artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996 af 5. juli 1996 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* nr. 90 af 9.8.1996) bestemmer følgende:

»1. Selskaber, der starter en erhvervsaktivitet, indrømmes en nedsættelse på henholdsvis 99%, 75%, 50% og 25% af det positive beskatningsgrundlag for regnskabsåret for deres økonomiske aktivitet, inden modregning af negative beskatningsgrundlag for tidligere perioder, i fire på hinanden følgende skatteår regnet fra det første år inden for fristen på fire år efter erhvervsaktivitetens start, hvor selskaberne opnår positive beskatningsgrundlag.

[...]

2. For at nyde fordel af denne nedsættelse skal de skattepligtige selskaber opfylde følgende krav:

a) De skal starte deres erhvervsaktivitet med en indbetalt kapital på mindst 20 mio. ESP.

[...]

d) Den nye aktivitet må ikke hverken direkte eller indirekte være blevet udøvet tidligere under et andet selskabsnavn.

e) Den nye erhvervsaktivitet skal udøves i lokaler eller virksomheder, hvor der ikke udøves nogen anden aktivitet af nogen fysisk eller juridisk person.

f) Selskaberne skal foretage investeringer i materielle anlægsaktiver i løbet af de første to aktivitetsår for et minimumsbeløb på 80 mio. ESP, idet samtlige investeringer skal foretages i aktiver, der er forbeholdt den pågældende aktivitet, og som ikke er genstand for leje eller overdragelse til tredjemand med henblik på anvendelsen. I den forbindelse omfatter investeringer i materielle anlægsaktiver også goder, der erhverves gennem leasing, forudsat at selskabet forpligter sig til at udøve forkøbsretten.

g) Efter erhvervsaktivitetens start skal der i løbet af de første seks måneder oprettes mindst ti arbejdspladser, og dette antal skal derefter opretholdes som årsgennemsnit for det fastansatte personale indtil det regnskabsår, hvor retten til at anvende nedsættelsen af beskatningsgrundlaget ophører.

[...]

i) Selskaberne skal råde over en virksomhedshandlingsplan, som dækker en periode på mindst fem år.

[...]

4. Minimumsbeløbet for investeringerne, jf. stk. 2, litra f), og oprettelsen af et mindsteantal af arbejdspladser, jf. stk. 2, litra g), kan ikke forenes med nogen anden form for skattemæssig fordel for samme investeringer eller samme oprettelse af arbejdspladser.

5. Anmodning om nedsættelse i henhold til denne artikel skal indgives til skatteforvaltningen, som efter at have kontrolleret, om de oprindeligt fastsatte krav er opfyldt, i givet fald meddeler det ansøgende selskab sin midlertidige tilladelse, som derefter skal godkendes i kraft af en afgørelse truffet af Diputación Foral de Álava.

[...]«

Sagens faktiske omstændigheder

9 Ramondín SA er et selskab, der er oprettet i henhold til spansk ret, og som er specialiseret i fremstilling af kapsler til plombering af flasker til vin, champagne og andre kvalitetsdrikkevarer. Selskabet har siden 1971 været etableret i Logroño, som er beliggende i Comunidad Autónoma de La Rioja (den selvstyrende region La Rioja).

10 I 1997 besluttede Ramondín SA at flytte virksomheden fra Logroño til Laguardia, en by, der er beliggende i det historiske område Álava i Baskerlandet. Til dette formål

oprettede Ramondín SA den 15. december 1997 det nye selskab Ramondín Cápsulas SA, i hvilket det ejer 99,8% af aktiekapitalen. Det var planlagt, at Ramondín Cápsulas SA skulle overtage alle Ramondín SA's aktiviteter.

11 Ved Diputación Foral de Álavas afgørelse nr. 738/1997 af 21. oktober 1997 indrømmedes Ramondín SA den skattelempelse på 45%, der er nævnt i sjette tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 22/1994. Ramondín Cápsulas SA opnåede i kraft af sin status som nystiftet selskab ligeledes den nedsættelse af beskatningsgrundlaget, der er nævnt i artikel 26 i Norma Floral nr. 24/1996.

12 Ved skrivelse af 2. oktober 1997 indgav præsidenten for den selvstyrende region La Rioja en anmeldelse til Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber vedrørende statsstøtte, der angiveligt skulle være ydet til fordel for Ramondín SA i forbindelse med virksomhedens flytning til Baskerlandet.

13 Ved skrivelse af 30. april 1999 (EFT C 194, s. 18) underrettede Kommissionen de spanske myndigheder om dens beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2 (nu artikel 88, stk. 2, EF), i relation til den skattemæssige støtte, som de baskiske myndigheder havde ydet til Ramondín SA og Ramondín Cápsulas SA.

14 Efter afslutningen af denne procedure vedtog Kommissionen den anfægtede beslutning.

15 I henhold til den anfægtede beslutnings artikel 2, litra a), udgør støtten til fordel for Ramondín Cápsulas SA, i form af nedsættelsen af beskatningsgrundlaget for nyoprettede virksomheder, statsstøtte, som er uforenelig med fællesmarkedet. Ifølge beslutningens artikel 2, litra b), skal skattelempelsen på 45% til fordel for Ramondín SA ligeledes anses for statsstøtte, som er uforenelig med fællesmarkedet, for så vidt angår den del af støtten, som under iagttagelse af reglerne om kumulering af støtte overstiger loftet på 25% nettosubventionsækvivalent for støtte med regionalt sigte i Baskerlandet.

16 I den anfægtede beslutnings artikel 3 har Kommissionen pålagt Spanien at træffe de nødvendige foranstaltninger for at bringe de fordele, som skyldes den omhandlede støtte, til ophør, og for om fornødent at geninddrive støtten fra støttemodtagerne.

Søgsmålene for Retten og den appellerede dom

17 Ved stævninger indleveret til Rettens Justitskontor henholdsvis den 19. og den 26. april 2000 har Territorio Histórico de Álava (sag T-92/00) samt Ramondín SA og Ramondín Cápsulas SA (herefter samlet »Ramondín«) (sag T-103/00) anlagt sager mod Kommissionen.

18 Sagsøgerne nedlagde påstand om annullation af den anfægtede beslutning i det omfang, den erklærer de skattemæssige foranstaltninger, der er omhandlet i Norma Foral nr. 22/1994 og nr. 24/1996, for uforenelige med fællesmarkedet, og pålægger Kongeriget Spanien at kræve støtten svarende til de omhandlede foranstaltninger tilbagebetalt.

19 Ved kendelse afsagt den 5. juni 2001 blev de to sager forenet med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.

20 Retten har ved den appellerede dom:

— frifundet Kommissionen

— pålagt sagsøgerne at betale sagens omkostninger.

Appellerne

21 Ved kendelser af 6. marts 2003 afsagt i sagerne C-186/02 P og C-188/02 P har Domstolens præsident:

— givet Comunidad Autónoma de La Rioja tilladelse til at intervenere til støtte for Kommissionens påstande

— afvist en anmodning fra Gobierno Foral de Navarra (regionen Navarras regering) om at måtte intervenere til støtte for appellanternes påstande.

22 Ramondín har nedlagt følgende påstande:

— Den appellerede dom ophæves.

— Den anfægtede beslutning annulleres, i det omfang de skattemæssige foranstaltninger, der er omhandlet i Normas Forales nr. 22/1994 og nr. 24/1996, anses for statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, og den spanske stat pålægges at tilbagesøge støtten.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

23 Territorio Histórico de Álava har nedlagt følgende påstande:

— Den appellerede dom ophæves.

— Domstolen træffer selv afgørelse i sagen, den anfægtede beslutning annulleres, for så vidt som den vedrører skattelempelsen på 45% og nedsættelsen af beskatningsgrundlaget for så vidt angår selskabsbeskatningen.

— Subsidiært: Sagen hjemvises til Retten.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne både i førsteinstansen og i appelsagen.

24 Kommissionen, der under den mundtlige forhandling har frafaldet en formalitetsindsigelse mod Territorio Histórico de Álavas søgsmål, har i sagerne C-186/02 P og C-188/02 P nedlagt følgende endelige påstande:

— Frifindelse.

— Appellanterne tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

25 Comunidad Autónoma de La Rioja har til støtte for Kommissionens påstande nedlagt følgende påstande i sagerne C-186/02 P og C-188/02 P:

— Appellerne forkastes.

— Appellanterne tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Anbringender til støtte for ophævelse af den appellerede dom

26 Ramondín har i appelskriftet gjort fire anbringender gældende til støtte for påstanden om ophævelse af den appellerede dom:

— Comunidad Autónoma de La Rioja har ikke kompetence til at indgive klage til Kommissionen.

— Det er fejlagtigt, at de omtvistede skattemæssige foranstaltninger er kvalificeret som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet.

— Retten har begået en retlig fejl ved ikke at anerkende, at Kommissionen har gjort sig skyldig i magtfordrejning.

— Retten har begået en retlig fejl ved ikke at anerkende, at der er sket en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet.

27 Ved processkrift indleveret den 18. februar 2004 oplyste Ramondín Domstolen om, at selskabet ønskede at opretholde anbringendet vedrørende magtfordrejning og anbringendet vedrørende den manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt, men at selskabet frafaldt sine øvrige anbringender.

28 Territorio Histórico de Álava har i appelskriftet gjort seks anbringender gældende til støtte for påstanden om ophævelse af den appellerede dom:

— Det er fejlagtigt, at de omtvistede skattemæssige foranstaltninger er kvalificeret som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet.

— Manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt.

— Retten har begået en retlig fejl ved at bestemme, at de omtvistede foranstaltninger ikke udgjorde eksisterende støtte.

— Manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt.

— Retten har begået en retlig fejl ved ikke at anerkende, at Kommissionen har gjort sig skyldig i magtfordrejning.

— Manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt.

29 Ved processkrift indleveret den 20. februar 2004 oplyste selskabet Domstolen om følgende:

— Selskabet opretholdt delvist sit første og andet anbringende vedrørende henholdsvis en fejlagtig kvalificering af de omtvistede skattemæssige foranstaltninger som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, og manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt.

— Selskabet opretholdt femte og sjette anbringende vedrørende henholdsvis magtfordrejning og manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt.

— Selskabet frafaldt sine øvrige anbringender.

Om appellerne

30 Efter at have hørt parterne og generaladvokaten herom skal de foreliggende sager på grund af deres konneksitet forenes med henblik på dommen i overensstemmelse med Domstolens procesreglements artikel 43.

Anbringenderne om, at Retten har begået en retlig fejl ved ikke at anerkende, at Kommissionen har gjort sig skyldig i magtfordrejning, og om manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt

Parternes argumenter

31 Ramondín har anfægtet, at Retten i den appellerede doms præmis 82-88 forkastede selskabets anbringende om, at Kommissionen havde gjort sig skyldig i magtfordrejning. Kommissionen har anvendt den beføjelse, den besidder inden for rammerne af statsstøtteprocedurer — et område, hvor Kommissionen har enekompetence og vide beføjelser — til at gennemføre en skatteharmonisering. En sådan harmonisering henhører imidlertid under proceduren i EF-traktatens artikel 101 (efter ændring nu artikel 96 EF) og EF-traktatens artikel 102 (nu artikel 97 EF), hvorefter kompetencen ligger hos Rådet for Den Europæiske Union.

32 Kommissionen begyndte med de små sammenslutninger eller de små medlemsstater, hvor beslutnings- og handlingskapaciteten er begrænset. Den handlede således på baggrund af de vanskeligheder, den havde mødt i forbindelse med skatteharmoniseringen, idet de mere magtfulde medlemsstater havde nægtet at afgive kompetence.

33 Ramondín er af den opfattelse, at da det eneste objektivt håndgribelige element i nærværende sag er den manglende klage fra en konkurrent, burde Retten have antaget, at de mål, der blev forfulgt, var andre end de påståede. Den indledte procedure var således fra begyndelsen behæftet med fejl.

34 Territorio Histórico de Álava har gjort gældende, at Retten burde have fastslået, at der forelå magtfordrejning. Territorio Histórico de Álava har rejst spørgsmålet om, hvilke grunde der førte Kommissionen til at indlede en række procedurer vedrørende Baskerlandets Normas Forales. Territorio Histórico de Álava har ligeledes rejst tvivl om, hvorfor en række skattemæssige foranstaltninger blev fjernet fra den liste, der var udarbejdet af »Primarolo«-gruppen, under Rådet, som skulle påvise, hvilke skattemæssige foranstaltninger der skulle ophøre af hensyn til skatteharmoniseringen, for derefter at blive anfægtet under en procedure vedrørende statsstøtte.

35 Territorio Histórico de Álava er af den opfattelse, at flere medlemsstaters forbehold gør enhver aftale i Rådet vedrørende skatteharmonisering umulig. Derfor har Kommissionen valgt den hurtigere og simplere fremgangsmåde, nemlig en statsstøtteprocedure.

36 Territorio Histórico de Álava har endvidere anført, at Retten ikke har givet nogen begrundelse for så vidt angår anbringendet vedrørende magtfordrejning. Retten gav et temmelig overfladisk svar uden at tage stilling til begrundelserne for, at Kommissionen havde indledt en lang række procedurer mod Normas Forales i Baskerlandet, og uden at undersøge, hvorfor den ovennævnte række af skattemæssige foranstaltninger blev fjernet fra listen udarbejdet af Primarolo-gruppen, for at blive anfægtet gennem statsstøtteprocedurer.

37 Kommissionen har som svar på Ramondíns argumentation anført, at Retten med rette i præmis 82-87 i den appellerede dom udtalte, at de betingelser, der i henhold til Fællesskabets retspraksis kræves for at kunne vurdere, om der foreligger magtfordrejning, ikke var opfyldt. Beskyldningen om magtfordrejning var baseret på Ramondíns subjektive vurdering af Kommissionens adfærd. Denne vurdering er ikke

støttet af noget objektivt forhold. Den hviler således ikke på relevante indicier, som er et krav i retspraksis, men på rent subjektive antagelser om Kommissionens påståede hensigter.

38 Ramondín har således i forbindelse med anbringendet alene gentaget sin ekstremt restriktive fortolkning af begrebet støtte og selektivitetselementet. Den påståede magtfordrejning består blot i en fortolkning af støttebegrebet, som afviger fra den fortolkning, Ramondín har anlagt.

39 Som svar på Territorio Histórico de Álavas argumentation har Kommissionen gjort gældende, at anbringendet om magtfordrejning ikke har været gjort gældende af denne part under sagen for Retten. Det er derfor åbenbart, at anbringendet ikke kan antages til realitetsbehandling. Under alle omstændigheder må det forkastes af samme grunde som anført over for Ramondín. Retten har endelig i den appellerede dom givet en tilstrækkelig begrundelse for at forkaste anbringendet.

40 Comunidad Autónoma de La Rioja har anført, at Territorio Histórico de Álava ikke er berettiget til at fremføre et anbringende angående magtfordrejning, idet anbringendet ikke har været fremført for Retten.

41 Comunidad Autónoma de La Rioja har under alle omstændigheder anført, at Ramondín og Territorio Histórico de Álava ikke har fremført nogen objektive, relevante og samstemmende indicier for, at Kommissionens egentlige formål med at træffe den anfægtede beslutning skulle være at gennemføre en skatteharmonisering.

Domstolens bemærkninger

42 I modsætning til hvad Kommissionen og Comunidad Autónoma de La Rioja har anført, har Territorio Histórico de Álava allerede i stævningen, i punkt 71 ff., gjort et anbringende gældende ved Retten om, at Kommissionen har gjort sig skyldig i magtfordrejning.

43 Anbringendet er behandlet i forhold til Ramondín og Territorio Histórico de Álava i den appellerede doms præmis 82-88.

44 Retten fastslog netop, at en retsakt kun er behæftet med magtfordrejning, såfremt det på grundlag af objektive, relevante og samstemmende indicier fremgår, at den må antages at være truffet udelukkende eller dog i det mindste overvejende for at forfølge andre formål end dem, der er angivet (jf. bl.a. dom af 22.11.2001, sag C-110/97, Nederlandene mod Rådet, Sml. I, s. 8763, præmis 137 og den deri nævnte retspraksis).

45 I præmis 85-87 har Retten analyseret og vurderet appellanternes anbringender og argumenter. Retten fastslog, at appellanterne ikke havde peget på noget objektivt tegn, der indicerer, at Kommissionens egentlige formål med at træffe den anfægtede beslutning skulle være at gennemføre en skatteharmonisering.

46 Herefter foretog Retten en bedømmelse af de faktiske omstændigheder, hvilket ikke — medmindre der er tale om en urigtig gengivelse af de for Retten fremlagte beviser — udgør et retsspørgsmål, der er undergivet Domstolens prøvelsesret (jf. bl.a. dom

af 21.6.2001, forenede sager C-280/99 P — C-282/99 P, Moccia Irme m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 4717, præmis 78, og af 15.10.2002, forenede sager C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P — C-252/99 P og C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 8375, præmis 285).

47 Appellanterne har begrænset sig til at anfægte denne bedømmelse af de faktiske omstændigheder. Appellanterne har ikke fremført noget, der kan indicere, at Retten foretog en urigtig gengivelse af de beviser, der var fremlagt for den. Det kan under alle omstændigheder ikke gøres gældende, at Retten skulle have udledt af den manglende klage fra en konkurrerende virksomhed, at de formål, som Kommissionen forfulgte, ikke var de anførte. Den omstændighed, at der ikke foreligger en klage, kan ikke i sig selv føre til en sådan antagelse.

48 Herefter bør anbringendet om magtfordrejning forkastes.

49 Hvad angår anbringendet om manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt må det fastslås, at Ramondín ikke har gjort dette anbringende gældende i sit appelskrift.

50 Når Ramondín i sit processkrift indleveret den 18. februar 2004 har anført, at selskabet opretholder anbringendet om manglende begrundelse i den appellerede dom med hensyn til anbringendet om magtfordrejning, fremsætter selskabet således reelt et nyt anbringende. Anbringendet kan ikke antages til realitetsbehandling i henhold til artikel 42, stk. 2, og artikel 118 i Domstolens procesreglement.

51 Hvad angår Territorio Histórico de Álava, som har gjort et anbringende gældende om manglende begrundelse af den appellerede dom og har opretholdt dette anbringende i processkrift indleveret den 20. februar 2004, bemærkes, at det fastslås i dommen:

— I præmis 85, at hele sagsøgernes argumentation er støttet på spekulationer om eventuelle underliggende motiver til at træffe den anfægtede beslutning, og at sagsøgerne for Retten end ikke har påvist, at der på fællesskabsplan har fundet en faktisk harmonisering sted som følge af den anfægtede beslutning.

— I præmis 86, at Territorio Histórico de Álava har henvist til de sager, der gav anledning til en kendelse afsagt af Domstolens præsident den 16. februar 2000 i sagen Juntas Generales de Guipúzcoa m.fl. (forenede sager C-400/97 — C-402/97, Sml. I, s. 1073). I disse sager drager Kommissionen ifølge appellanten de baskiske myndigheders retsanordnende kompetence inden for det skatteretlige område, i tvivl ved at fastslå, at Normas Forales udgør statsstøtte, når de udelukkende finder anvendelse i et bestemt område i en medlemsstat.

— I præmis 87, at dette argument må forkastes, idet Kommissionen ikke i den anfægtede beslutning har benyttet sig af et kriterium om regional selektivitet med henblik på at påvise, at de skattefordele, som Ramondín har opnået, udgør statsstøtte som omhandlet i EF-traktatens artikel 92 (efter ændring nu artikel 87 EF).

52 Denne begrundelse forekommer tilstrækkelig, henset til den argumentation, der er fremført for Retten i stævningen og i replikken, hvilken argumentation ikke omfatter nogen henvisning til en række skattemæssige foranstaltningers fjernelse fra en liste udarbejdet af en gruppe under Rådet.

53 Herefter skal det af Territorio Histórico de Álava fremførte anbringende vedrørende manglende begrundelse i den appellerede dom for så vidt angår den magtfordrejning, som Kommissionen hævdes at have gjort sig skyldig i, forkastes.

De af Territorio Histórico de Álava fremførte anbringender, dels om en fejlagtig kvalificering af de omstridte skattemæssige foranstaltninger som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, dels om en manglende begrundelse af den appellerede dom på dette punkt

Parternes argumentation

54 Territorio Histórico de Álava har for Retten gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat traktatens artikel 92 ved at betragte skattelempelsen på 45% og nedsættelsen af beskatningsgrundlaget for så vidt angår selskabsbeskatningen for statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, fordi Normas Forales nr. 22/1994 og nr. 24/1996 udgør særlige foranstaltninger, der favoriserer »visse virksomheder«. Territorio Histórico de Álava har gjort gældende, at disse foranstaltningers eventuelle selektive karakter under alle omstændigheder var berettiget ved skattesystemets art og opbygning.

55 Territorio Histórico de Álava har foreholdt Retten at have forkastet denne argumentation i den appellerede doms præmis 23-65, hvorved den begik en retlig fejl ved anvendelsen af traktatens artikel 92.

56 I processkrift indleveret den 20. februar 2004 har Territorio Histórico de Álava anført, at den opretholder sit annullationsanbringende, men på et tidligere stadie end kvalificeringen af de omtvistede skattemæssige foranstaltninger som statsstøtte. Territorio Histórico de Álava har anført, at under retssagen i første instans har den

gjort gældende, at foranstaltningerne var udelukket fra anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, for så vidt som foranstaltningerne som skattemæssige foranstaltninger var berettigede i forbindelse med forfølgelsen af et politisk økonomisk formål. Retten fandt, at dette ikke udelukkede en kvalificering som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet. Denne konklusion er fejlagtig, fordi den er formuleret på et forkert sted i fortolkningsforløbet. Retten burde forud for et eventuelt spørgsmål om kvalificering som statsstøtte have antaget, at de skattemæssige foranstaltninger, der var vedtaget tidligere i konklusioner vedtaget af Rådet (ECOFIN) den 1. december 1997 vedrørende skattepolitik (EFT 1998 C 2, s. 1) og i Kommissionens meddelelse af 10. december 1998 om anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne (EFT C 384, s. 3), var udelukket fra kontrollen med statsstøtte. Da foranstaltningerne indgik i den industripolitik, der var iværksat af den pågældende medlemsstat, burde de fra begyndelsen have været udelukket fra anvendelsesområdet for traktatens artikel 92.

57 I samme processkrift har Territorio Histórico de Álava tilføjet, at myndigheden ligeledes opretholder sit anbringende om manglende begrundelse af den appellerede dom for så vidt angår det rejste retsspørgsmål.

58 Kommissionen har anført, at sådan som anbringendet om fejlagtig kvalificering af de omtvistede skattemæssige foranstaltninger som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, er opretholdt, kræver det fortsat, at Domstolen tager stilling til spørgsmålet om foranstaltningernes karakter af støtte, på trods af ændringerne i anbringendets fremsættelse. Analysen i henhold til traktatens artikel 92 indebærer ikke noget stadium forud for vurderingen af kvalificeringen som statsstøtte, idet en foranstaltnings skattemæssige karakter ikke er relevant ved vurderingen af, om det drejer sig om støtte. Konklusionerne vedtaget af Rådet (ECOFIN) den 1. december 1997 vedrørende skattepolitik og det adfærdskodeks, der er indeholdt i bilaget hertil, har ikke kunnet ændre den kompetencefordeling, der følger af traktaten. Herefter har Territorio Histórico de Álava, idet den har anfægtet Kommissionens kompetence, fortsat rejst tvivl om kvalificeringen af de omhandlede skattemæssige foranstaltninger som statsstøtte.

59 Comunidad Autónoma de La Rioja har anført, at Territorio Histórico de Álava reelt har fastholdt, at de omtvistede skattemæssige foranstaltninger ikke er statsstøtte, selv om sidstnævnte på nuværende tidspunkt har fremført nye grunde til støtte for dette synspunkt. Domstolen bør derfor ikke udelukke, at foranstaltningerne bedømmes og kvalificeres i lyset af traktatens artikel 92.

Domstolens bemærkninger

60 Det bemærkes, at en parts adgang til først for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke er blevet fremført for Retten, er ensbetydende med en adgang til at forelægge Domstolen — der har en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen således kun kompetence til at tage stilling til den retlige afgørelse, der er blevet truffet vedrørende de anbringender, der er blevet behandlet i første instans (jf. bl.a. dom af 1.6.1994, sag C-136/92 P, Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., Sml. I, s. 1981, præmis 59, af 28.5.1998, sag C-7/95 P, Deere mod Kommissionen, Sml. I, s. 3111, præmis 62, og af 10.4.2003, sag C-217/01 P, Hendrickx mod Cedefop, Sml. I, s. 3701, præmis 37).

61 I det foreliggende tilfælde har Territorio Histórico de Álava ikke under sagen i første instans gjort følgende gældende:

— De omhandlede skattemæssige foranstaltninger er som sådan undtaget fra det retlige anvendelsesområde for statsstøtte.

— Traktatens artikel 92 finder først anvendelse på de skatteretlige bestemmelser efter konklusionerne vedtaget af Rådet (ECOFIN) den 1. december 1997 vedrørende skattepolitik og Kommissionens meddelelse af 10. december 1998 om anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne.

62 Territorio Histórico de Álava har reelt henvist til det politiske økonomiske formål med foranstaltningen om nedsættelse af beskatningsgrundlaget inden for rammerne af drøftelsen om dennes selektivitet, dvs. på stadiet for drøftelsen om foranstaltningens kvalificering som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 92.

63 Retten har taget stilling til den tilsvarende argumentation i den appellerede doms præmis 51.

64 Det argument, der er fremført for Domstolen inden for rammerne af nærværende appel, hvorefter den omhandlede skattemæssige foranstaltning fra begyndelsen — på et tidspunkt forud for den juridiske argumentation — var udelukket fra anvendelsesområdet for traktatens artikel 92 og dermed fra Kommissionens kontrol, udgør en anbringende, der er fremsat for første gang inden for rammerne af appellen.

65 Dette nye anbringende kan ikke antages til realitetsbehandling, hvilket også gælder anbringendet om manglende begrundelse af den appellerede dom for så vidt angår det rejste retsspørgsmål, idet det andet anbringende ikke kan adskilles fra det første.

66 Det følger af de foregående bemærkninger, at appellerne bør forkastes.

Sagsomkostningerne

67 Det bestemmes i artikel 122, stk. 1, i Domstolens procesreglement, at såfremt der ikke gives appellanten medhold, træffer Domstolen afgørelse om sagens omkostninger.

68 I henhold til Domstolens procesreglements artikel 69, stk. 2, der i medfør af artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Appellanterne har tabt sagen og bør derfor pålægges at bære deres egne omkostninger og betale Kommissionens og Comunidad Autónoma de La Riojas omkostninger i henhold til disses påstande.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

1) Sag C-186/02 P og C-188/02 P forenes med henblik på dommen.

2) Appellerne forkastes.

3) Appellanterne bærer deres egne omkostninger og betaler Kommissionen for De Europæiske Fællesskabers og Comunidad Autónoma de La Riojas omkostninger.

Underskrifter.